

POSTANOWIENIE

18 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 18 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.F. i A.F.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie nieważności umowy,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 17 stycznia 2022 r., I ACa 817/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz M.F. i A.F. po 2700 złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 stycznia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanego banku od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 czerwca 2021 r., w którym stwierdzono nieważność umowy kredytu hipotecznego waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł pozwany, powołując się we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na istnienie przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli m.in. o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zażądali zasądzenia na ich rzecz od pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierza do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wyróżnione w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są odrębne. Przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Natomiast przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą

się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

We wniesionej skardze kasacyjnej skarżący, nie dostrzegając merytorycznej odmienności pomiędzy przesłankami ujętymi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., łącznie w odniesieniu do tych nich ujmuje uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co godzi we właściwe ujęcie wymogów konstrukcyjnych wniosku, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c.

Podnieść również należy, że sformułowane przez skarżącego zagadnienie dotyczące oceny postanowień kredytu indeksowanego w świetle art. 385¹ § 1 k.c. nie jest obecnie zagadnieniem nowym ani budzącym wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. Przywołany przepis – w kontekście oceny świadczeń strony przewidzianych w ramach umów kredytu waloryzowanych walutą obcą – był już bowiem wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Na tle aktualnego stanu judykatury Sądu Najwyższego można stwierdzić, że ukształtowała się jednolita linia orzecznictwa, zgodnie z którą zamieszczone w umowie kredytu hipotecznego waloryzowanego kursem waluty obcej klauzule dotyczące przeliczenia kwoty wypłaconego kredytu i spłacanych rat na walutę obcą określają główne świadczenia stron w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. (zob. np. wyroki SN: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 24 lutego 2022 r., II CSKP 45/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, oraz z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 54, i tam przywoływane orzecznictwo krajowe i unijne; zob. też wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 10 czerwca 2021 r., C-776-782/19, BNP Paribas Personal Finance, pkt 56). Wyróżnienie na tym tle klauzul ryzyka kursowego oraz klauzul przeliczeniowych jest możliwe tylko w takich przypadkach, gdy zezwala na to treść umowy. Nie dotyczy to umowy zawartej w niniejszej sprawie ani większości umów zawieranych w polskiej praktyce obrotu, gdyż wyeliminowanie z umowy zasad przeliczania waluty powoduje, że w świetle

właściwych umów przeliczenia stają się w ogóle niemożliwe, co czyni niemożliwą samą indeksację.

Niezależnie od powyższego podnieść należy, że skarżący nie dowiódł, w jaki sposób rozstrzygnięcie przedstawionego przez niego zagadnienia miałoby wpływać na wynik sprawy. W orzecznictwie uznającym postanowienia dotyczące klauzul indeksacyjnych za określające główne świadczenia stron jednolicie przyjmuje się bowiem, że nie można uznać ich za sformułowane w sposób jednoznaczny w rozumieniu art. 385 § 1 *in fine* k.c., jeżeli pozostawiają one bankowi swobodę wyboru kursu waluty (zob. wyrok SN z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22, i tam przywołane orzecznictwo). W każdym przypadku postanowienia takie będą więc podlegać kontroli pod kątem ich abuzywności.

Mając na względzie powyższe argumenty, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[ł.n]

P.P.